

Vreme: 23.07.2026 09:32

Medij: nin.rs

Link: <https://www.nin.rs/drustvo/vesti/119051/dunav-na-istorijskom-minimumu-susa-obara-vodostaj->

Autori: NIN

Teme: Elektroprivreda Srbije (EPS)

Naslov: Dunav na istorijski niskom vodostaju: Posledice već osećaju plovidba, priroda i energetika

3136

Nivo Dunava dostigao je alarmantno niske vrednosti u Srbiji, Mađarskoj i Rumuniji. Stručnjaci upozoravaju da bi kriza mogla da potraje.

Dugotrajan nedostatak padavina i ekstremno toplo vreme doveli su do dramatičnog pada vodostaja Dunava u većem delu njegovog toka kroz srednju Evropu. Posebno kritična situacija zabeležena je u Srbiji, Mađarskoj i Rumuniji, gde je druga najduža evropska reka na pojedinim mestima dostigla nivoa kakvi se viđaju veoma retko. Najteža situacija u Srbiji prethodnih dana zabeležena je kod Bezdana, Bogojeva i Apatina. Kod Bezdana je vodostaj pao na minus 120 centimetara, približivši se istorijskom minimumu od minus 143 centimetra, koji je zabeležen još 1909. godine. Kod Novog Sada najniži vodostaj registrovan je 20. jula, kada je nivo reke bio 44 centimetra ispod referentne tačke. Ovako nizak nivo vode ostavlja ozbiljne posledice na rečni ekosistem, poljoprivredu, ali i međunarodnu plovidbu, jer brodovi više ne mogu da plovo punim gazom i često moraju da smanje teret kako bi bezbedno prolazili plovnom putem. Iz Javnog preduzeća "Srbijavode" navode da su već preduzete mere na čišćenju najugroženijih deonica, ali upozoravaju da bi narednih oko 45 dana situacija mogla da ostane ista ili čak postane još nepovoljnija. Stručnjaci objašnjavaju da Dunav tokom leta ne zavisi samo od padavina već i od količine vode koja pristiže topljenjem snega sa planina još od prethodne zime. Kada nema dovoljno vode u koritu, dolazi do problema u rečnom saobraćaju. Brodovi ne mogu da koriste puni kapacitet, transport robe postaje skuplji, a na pojedinim deonicama neophodno je angažovanje rečnih bagera kako bi se održala plovnost. Nizak vodostaj utiče i na biljni i životinjski svet, kvalitet vode, ali i na poljoprivredu, posebno u područjima koja zavise od navodnjavanja. Sušni period negativno utiče i na proizvodnju električne energije. Iz Elektroprivrede Srbije saopšteno je da suša i izuzetno mali dotoci vode predstavljaju veliki izazov za rad hidroelektrana Đerdap jedan i Đerdap dva. Kako navode iz EPS-a, posle 2025. godine, koja je bila istorijski najlošija po dotoku vode i proizvodnji od početka rada hidroelektrane Đerdap, i ovogodišnja hidrološka situacija veoma je nepovoljna. Ipak, iz EPS-a poručuju da je elektroenergetski sistem stabilan i da građani nemaju razloga za zabrinutost kada je reč o snabdevanju električnom energijom. Dunav izvire u nemačkom Donaušingenu, nastaje spajanjem reka Breg i Brigah i posle 2.857 kilometara uliva se u Crno more. Protiče kroz deset evropskih država - Nemačku, Austriju, Slovačku, Mađarsku, Hrvatsku, Srbiju, Rumuniju, Bugarsku, Moldaviju i Ukrajinu. Kroz Srbiju protiče u dužini od 587 kilometara, a na njegovim obalama nalaze se četiri evropske prestonice - Beč, Bratislava, Budimpešta i Beograd. U prethodnim godinama ekstremno nizak vodostaj više puta je otkrivao olupine nemačkih ratnih brodova iz Drugog svetskog rata, koje se i danas nalaze na dnu Dunava. Ovakve suše, upozoravaju stručnjaci, postaju sve učestalije i predstavljaju jedan od najočiglednijih pokazatelja klimatskih promena koje pogađaju čitav evropski kontinent. (BBC na srpskom)

